

Vrchní soud v Praze
Náměstí Hrdinů 1300
140 00 Praha 4 - Pankrác

prostřednictvím

Vrchního státního zastupitelství v Praze
odbor závažné hospodářské a finanční kriminality
Náměstí Hrdinů 1300
140 65 Praha 4

V Praze dne 16. května 2013

Poškozený:

Metropolitní spořitelní družstvo
se sídlem Praha 8 - Karlín, Sokolovská 394/17, PSČ 180 00
IČ: 255 71 150

Právně zastoupen:

JUDr. Petrem Tomanem, advokátem
TOMAN, DEVÁTÝ & PARTNEŘI advokátní kancelář, s.r.o.
se sídlem Trojanova 12, 120 00 Praha 2
i.s. JUDr. Filip Seifert, advokát

Stížnost poškozeného proti usnesení státní zástupkyně Vrchního státního zastupitelství v Praze ze dne 9. 5. 2013 č.j. 7 VZN 1532/2013-161.

Dvojmo

Kopie plné moci právního zástupce poškozeného s vyznačenou substitucí ze dne 3. 5. 2013

Osobně na podatelnu

I. Úvod

- [1] Usnesením ze dne 9. 5. 2013 č.j. 7 VZN 1532/2013-161 rozhodla státní zástupkyně Vrchního státního zastupitelství v Praze tak, že podle § 79a odst. 1 trestního řádu se zajišťují peněžní prostředky na účtu majitele Metropolitní spořitelni družstvo, IČ 25571150, se sídlem Praha 8 - Karlín, Sokolovská 394/17, vedeného u UniCredit Bank Czech Republic, a.s., sídlem Želetavská 1525/1, Praha 4 – Michle (UniCredit Bank Czech Republic), a to na účtu číslo 2108674882/2700 v měně CZK ve výši zůstatku 400.441.549,- Kč, neboť zjištěné skutečnosti nasvědčují tomu, že peněžní prostředky na účtu u banky jsou určeny ke spáchání trestného činu (dále jen „**napadené usnesení**“).
- [2] Napadené usnesení bylo poškozenému doručeno do datové schránky. Poškozený napadené usnesení otevřel v desetidenní lhůtě dne 14. 5. 2013, což je den doručení napadeného usnesení. Podle § 141 odst. 2 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním, trestní řád (dále jen „tr. řád“) lze stížností napadnout usnesení státního zástupce jen v těch případech, kde to zákon výslovně připouští a jestliže rozhoduje ve věci v prvním stupni. Podle § 79a odst. 5 tr. řádu je proti rozhodnutí podle § 79a odst. 1 tr. řádu přípustná stížnost. Napadené usnesení je rozhodnutím dle § 79a odst. 1 tr. řádu a vydala je státní zástupkyně v prvním stupni. Podle § 142 odst. 1 tr. řádu může stížnost podat osoba, které se unesení přímo dotýká. Napadené usnesení se dotýká poškozeného přímo, protože se zajišťují peněžní prostředky na jeho účtu. Podle § 143 odst. 1 tr. řádu ve spojení s § 60 tr. řádu uplyne lhůta pro podání stížností dne 17. 5. 2013.
- [3] Proti napadenému usnesení podává tímto poškozený prostřednictvím svého obhájce v zákonem stanovené lhůtě **stížnost**, kterou napadá napadené usnesení v celém rozsahu, kterou odůvodňuje následovně.

II. Odůvodnění stížnosti

- [4] Na základě napadeného usnesení **jsou zajištěny všechny peněžní prostředky poškozeného u UniCredit Bank Czech Republic, a.s.**

Tento účet poškozený používá rovněž k běžnému platebnímu styku s klienty a v důsledku napadeného usnesení je **zásadně omezen běžný chod poškozeného, který je družstevní záložnou**. Přes tento účet jsou účtovány příchozí a odchozí platby ke všem klientským účtům a termínovaným vkladům, platby za provozní faktury, čerpání a splátky úvěrů.

Poškozený se domnívá, že zajištění dle napadeného usnesení nesouvisí s podezřením na předmětnou trestnou činnost, protože **v napadeném usnesení odůvodňování úvěroví klienti již vyčerpali finanční prostředky**.

- [5] Podle § 79a odst. 1 tr. řádu lze zajistit peněžní prostředky na účtu u banky „*Nasvědčují-li zjištěné skutečnosti tomu, že peněžní prostředky na účtu u banky **jsou určeny ke spáchání trestného činu** nebo **k jeho spáchání byly užity** nebo **jsou výnosem z trestné činnosti** ...“.*

Citované ustanovení přesně vymezuje situace, kdy je možné zajistit peněžní prostředky na účtu. Jde o zákonný imperativ, tedy exces či analogie nejsou přípustné. Z citovaného zákonného ustanovení vyplývá, že musí být splněna alespoň jediná podmínka ze tří uvedených.

V daném případě však není splněna ani jedna zákonná podmínka, protože:

1. zajištěné peněžní prostředky nemohou být určeny ke spáchání trestného činu, jelikož z odůvodnění napadeného usnesení vyplývá, že úvěrové peněžní prostředky klientům

poškozeného byly odeslány, tedy již došlo k úplné výplatě předmětných úvěrů, a rovněž, že byly na účtech těchto klientů zajištěny,

2. logicky pak vyplývá, že pokud byly peněžní prostředky jmenovaným klientům zcela vyplaceny, tak na zajištěných účtech již nemohou být prostředky, které byly užity ke spáchání údajných trestných činů, a jde o zcela jiné peněžní prostředky, a tedy absentuje reálný vliv prostředků na zajištěných účtech na úspěšné páchaní údajné trestné činnosti,
3. konečně logicky rovněž vyplývá, že nemůže jít ani o prostředky, které jsou výnosem z trestné činnosti, když v daném případě peněžní prostředky již byly vyplaceny a na zajištěném účtu se nenachází.

Z uvedeného vyplývá, že **zajištěním dochází k blokaci úplně jiných peněžních prostředků, než těch, které by se týkaly prověřované trestné činnosti**. V takovém případě pak ale není legální důvod jejich zajištění.

Ostatně odůvodnění napadeného usnesení nijak neodůvodňuje právě povahu zajištěných peněžních prostředků, ani jejich vztah k prověřované věci zejména pak k úvěru spol. VAROXA s.r.o. a Veracor Trade s.r.o. Takový vztah není dokazován, ale ani tvrzen, tedy nejsou nasvědčující skutečnosti pro podezření konkrétně k předmětným peněžním prostředkům. Právně tak napadené usnesení není odůvodněno, resp. není odůvodněno to podstatné, což je rovněž vadou napadeného usnesení.

Je třeba si uvědomit, že poškozený provádí mnoho dalších mandatorních plateb a blokáci bankovních účtů dochází k poškození poškozeného v jeho běžné činnosti, když nemůže vyplácet výše uvedené běžné platby, které se prověřované činnosti nijak netýkají.

K otázce vyššího stupně pravděpodobnosti je třeba uvést, že z napadeného usnesení je zřejmé, že jsou konkrétní informace, tedy není zde nějaká míra pravděpodobnosti. I proto je nesprávná kompletní blokáce. Selektivní blokáce nebyla provedena, přestože konkrétní informace jsou.

- [6] V důsledku napadeného usnesení dochází k blokaci peněžních prostředků, které nejsou úvěrové prostředky a ani nijak nesouvisí s prověřovanou trestnou činností, tedy není naplněna ani jedna ze zákonných podmínek umožňujících provést zajištění peněžních prostředků na účtu u banky, ostatně i tvrzeno je naplnění jen jedné podmínky. Napadené usnesení je tedy i proto nezákonné a výrok napadeného usnesení je nesprávný (§ 145 odst. 1 písm. a) tr. řádu). V daném případě za učiněných skutkových zjištění nelze napadené usnesení ani vydat, tedy došlo i k porušení ustanovení o řízení (§ 145 odst. 1 písm. b) tr. řádu).

Poškozenému vzniká napadeným usnesením škoda, ale **zejména je výrazně omezen ve své činnosti nad nutný rámec věci**, což je rovněž v rozporu s právem. Poškozený ke své činnosti potřebuje platby provádět. Poškozený navíc některé platby provádět musí, protože by jinak mohl porušit jak licenci vydanou ČNB a příslušné zákony, tak své smluvní závazky.

Blokace pokrývá všechny peněžní prostředky poškozeného u Unicredit Bank Czech Republic. Tento rozsah není odůvodněný, a i proto je napadené usnesení nezákonné. Přitom **blokáci odchozích úvěrových plateb lze jednoduše provést**, např. tak, že ve výroku zajišťovacího usnesení bude specifikováno povolení nakládání s peněžními prostředky v omezeném rozsahu např. pro provoz poškozeného, k plnění určitých závazků, placení mezd, výplaty klientských vkladů na základě příkazů vydaných klienty apod. (§ 79a odst. 2 tr. řádu „... *Nestanoví-li orgán činný v trestním řízení jinak ...*“). Napadené usnesení však takovou možnost nepřináší, když zcela omezuje kompletní dispoziční právo ke všem peněžním prostředkům poškozeného u Unicredit Bank Czech Republic. I to je vadou napadeného usnesení.

Velmi podstatné je v tomto ohledu i **rozhodnutí o předběžném opatření České národní banky ze dne 7. 5. 2013 č.j. 2013/5290/570**, kterým ČNB jako orgán dohledu nad finančním trhem uložil poškozenému, aby se zdržel:

- a) jakéhokoli jednání spočívajícího v přijímání vkladů od svých členů,
- b) jakéhokoli jednání spočívajícího v poskytování úvěrů svým členům a
- c) jakéhokoli jednání spočívajícího v pořizování (nákupu) aktiv s přiřazenou rizikovou vahou větší než 0 % (riziková váha 0 %) ve smyslu přílohy č. 4 vyhlášky č. 123/2007 Sb., o pravidlech obezřetného podnikání bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry, ve znění pozdějších předpisů,

s výjimkou aktiv nutných k zajištění běžného provozu a s výjimkou ukládání vkladů v bankách ve smyslu § 1 odst. 1 zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů a bankách se sídlem v členských státech Evropské unie.

Z uvedeného mj. vyplývá, že příslušný orgán (ČNB) zakázal poškozenému poskytovat úvěry, tj. nehrozí, že by úvěry byly poskytnuty.

Poškozený ihned splnil, plní a bude plnit všechny výroky tohoto opatření.

Poškozený tedy neposkytuje žádné úvěry, ani nedočerpává již poskytnuté úvěry. Úvěry, které poskytl poškozený firmám uvedeným v napadeném usnesení, byly již převedeny prostřednictvím účtů u ČSOB na účty klientů v jiných bankách.

Další podstatnou skutečností je, že podle rozhodnutí o předběžném opatření ČNB musí poškozený zabezpečit vracení plateb klientům, které jsou připsány ve prospěch jeho účtů. Zajištění peněžních prostředků v plné výši na tomto účtu nám toto neumožňuje,

Dalším podstatným faktem je, že **usnesením ze dne 3. 5. 2013 č.j. 7 VZN 1532/2013-64** rozhodla státní zástupkyně Vrchního státního zastupitelství v Praze podle § 79a odst. 1 trestního řádu o zajištění **všech** peněžních prostředků na účtech poškozeného vedených u Československé obchodní banky, a.s. (ČSOB) v souhrnné hodnotě 490.226.678,69 Kč.

Na toto napadené usnesení je třeba i nahlížet z optiky dříve učiněné blokace, tedy v souhrnu všech blokačních kroků státní zástupkyně Vrchního státního zastupitelství v Praze, a hodnotit je tak v souhrnu, když jasně směřují k úplné blokaci všech peněžních prostředků poškozeného a tedy jeho úplné likvidaci, to vše při konkrétním podezření na dva úvěrové podvody, které slovy odůvodnění napadeného usnesení tvoří cca 9,5% k prověřovanému objemu úvěrových dlužníků. Tedy laicky kvůli již odčerpaným 10 % zničíme celé spořitelní družstvo. Poměr 90% ku 10 % jasně svědčí o tom, že zásah je excesivní a nepřiměřený.

Dalším aspektem je to, že odůvodnění napadeného usnesení se nijak podstatně neliší od odůvodnění předchozího blokačního usnesení (výše uvedeno), tedy ve věci nebyl potvrzen nárůst problematických úvěrů, když v případě ostatních podezřelých prověřovaných úvěrů je jejich okruh díky FAU znám, jak je patrné z odůvodnění napadeného usnesení a tedy komplexní blokace není odůvodněná.

Postupným zajišťováním všech peněžních prostředků na účtech poškozeného u jiných bank je narušena likvidita poškozeného. Poškozený nemůže provádět standardní platby např. u klientů, kterým skončil termínovaný vklad nebo u klientů, kteří chtějí poukázat peněžní prostředky ze svých spořicího účtu (účty na viděnou) do jiných bank. Dále je **znemožněno poškozenému hradit platby zabezpečující chod** (provoz) – faktury (nájemné, pojistné, CCS, služby, ochrany objektů), mzdy, daně, zdravotní a sociální za zaměstnance apod.

Poškozený není za situace dalšího zajišťování dalších peněžních prostředků schopno vyplácet klientům prostředky z ukončených termínovaných vkladů a spořicíh účtů, není tedy schopno uskutečňovat běžný platební styk. Současně na základě postupného zajišťování peněžních prostředků není schopen klientům vracet zasláné prostředky zpět na jejich účty ve smyslu výroku a) výše označeného rozhodnutí ČNB o předběžném opatření. Poškozený nebude zároveň schopen zachovat běžný chod záložny, placení faktur, daní, mezd apod.

K dnešnímu dni zajišťuje Vrchní státní zastupitelství v Praze peněžní prostředky na účtech poškozeného v ČSOB do výše 1.139.000.000,- Kč a v Unicredit Bank Czech Republic do výše 400.441.549,- Kč.

Napadené usnesení je nadbytečné, když věc je již dostatečně řešena jiným orgánem (ČNB). Dochází tedy k dublování zásahu s tím, že zásah provedený napadeným usnesením je komplexní a tedy rozsahem přesahující potřebu, protože je rovněž napadené usnesení nezákonné. Prostředky trestního práva jsou ultima ratio, pokud není možné věc řešit jiným způsobem, což je zde řešeno ČNB.

Nezákonností napadeného usnesení je tedy i jeho neomezený rozsah, který by mohl znamenat likvidaci poškozeného. Proto **je porušena zásada přiměřenosti** (viz II. ÚS 642/07, III. ÚS 1396/07) tedy nutných omezení subjektu (i poškozeného) v rámci trestního řízení, tj. rozumný (opodstatněný) vztah proporcionality mezi použitými prostředky a sledovanými cíli. I to by mohlo být důvodem ke zrušení napadeného usnesení a vrácení věci státní zástupkyni k dalšímu jednání a rozhodnutí. Eliminaci škody lze zajistit jinými přiměřenými způsoby, jak uvedeno výše.

Současně z napadeného usnesení vyplývá, že Policie ČR a FAU mají přesný přehled o finančních tocích u poškozeného (str. 2 – první odstavec odůvodnění), o všech osobách nakládajících s peněžními prostředky (str. 3 shora) a o dalších obdobných transakcích (str. 4 předposlední odstavec), tedy **okruh dalších údajně potencionálně závadných transakcí je znám, a proto není odůvodněna kompletní blokace všech peněžních prostředků poškozeného u ČSOB.**

Blokace nesmí ohrožovat chod poškozeného. V případě ohrožení chodu poškozeného musí příslušné subjekty konat v souladu s povinností péče řádného hospodáře a upozornit na nezákonnost napadeného usnesení a hrozící škody. Je třeba si uvědomit, že poškozený je významnou finanční institucí, když jakýkoli zásah může být likvidační, a proto musí být velmi pečlivě vážen, a to zejména s přihlédnutím k přiměřenosti zásahu. Zde je třeba uvést, že vklady členů se pohybují v řádu cca. 12 miliard korun českých, když dotčené úvěry byly ve výši cca 400 miliónů korun českých. K tomu se ještě dodává, že klasifikovaných úvěrů je do 5 %, spíše však 2,5 %, což je velmi dobrá míra. Dále, že celý úvěrový proces i osoby vystupující na rozhodovacích postech u poškozeného byly řádně odsouhlaseny ČNB a pravidelně sledovány.

- [7] Je třeba upozornit, že za škodu způsobenou rozhodnutím orgánu činného v trestním řízení o zajištění peněžních prostředků na účtu stát odpovídá (25 Cdo 479/2007).

III. Návrh

- [8] Vzhledem k výše uvedenému poškozený navrhuje, aby Vrchní soud v Praze příslušný dle § 146a odst. 1 písm. c) tr. řádu, **zrušil** usnesení státní zástupkyně Vrchního státního zastupitelství v Praze ze dne 3. 5. 2013 č.j. 7 VZN 1532/2013-64.

Metropolitní spořitelní družstvo